



Základní škola a Mateřská škola Rabštejnská Lhota, okres Chrudim

Rabštejnská Lhota 44, 537 01 Chrudim 1 tel: 469 685 128
skola@zsrablhota.cz www.zsrablhota.cz

Plán environmentální výchovy pro školní rok 2023/2024

Číslo jednací:	120/23
Vypracovala:	Mgr. Alena Krátká
Schválila:	Mgr. Petra Rozsypalová
Pedagogická rada projednala dne:	30. 8. 2023

Obsah

1. Charakteristika a principy EVVO	2
2. Vzdělávací cíle a očekávané výstupy	2
3. Výchovně vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO	3
Kompetence k učení:	3
Kompetence k řešení problémů:	3
Kompetence komunikativní:	3
Kompetence občanské:	3
Kompetence sociální a personální:	3
Kompetence pracovní:	3
4. Realizace EVVO	4
Úkoly koordinátora EVVO :	4
Mezinárodní dny s environmentální tematikou.....	4
Dlouhodobé úkoly	5
Aktivity školy zaměřené na environmentální výchovu	5
5. Evaluace	6

1. Charakteristika a principy EVVO

Environmentální výchova je nauka o životním prostředí, využívá poznatků vědního oboru ekologie, zkoumá mechanismy působení člověka na ekosystémy, zabývá se prevencí znečišťování životního prostředí, nápravou vzniklých škod a prevencí nežádoucích zásahů.

Na realizaci environmentální výchovy se podílejí téměř všechny vzdělávací oblasti. Na prvním místě jsou to oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a příroda, které nejvíce přibližují vztah mezi člověkem, lidskou činností a životním prostředím. Oblast Člověk a společnost upozorňuje na souvislosti kvality prostředí na zdraví a také formují naše estetické vnímání. V oblasti Člověk a svět práce si žáci zkoušejí teoretické vědomosti v praxi.

Nejdůležitější principy EVVO

- má uvažovat životní prostředí v jeho celistvosti - přírodní i člověkem vytvořené
- má být trvalým celoživotním procesem - školním i mimoškolním
- má být interdisciplinární
- má věnovat pozornost globálním, regionálním i místním hlediskům, současným i budoucím situacím
- má se zabývat rozvojem a růstem z hlediska životního prostředí
- má vést k aktivní účasti v prevenci a řešení problémů životního prostředí

2. Vzdělávací cíle a očekávané výstupy

Cílem environmentální výchovy je:

- a) Rozvíjet schopnost žáků uvažovat v souvislostech a chápat interakci přístupů ekologických, technologických, ekonomických i sociálních.
- b) Předat žákům soustavu znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí, problémů životního prostředí z globálního i lokálního hlediska.
- c) Podněcovat aktivity a tvořivost žáků zaměřené k žádoucímu jednání – ochrana rostlin a hub, živočichů vyskytujících se ve městě a okolí, pochopení funkce přírody jako nezbytnosti k existenci života.
- d) Vést žáky k pozitivnímu vztahu k domovu, obci a zemi – zhodnotit pozitiva přírodních společenstev v okolí školy, vštěpovat pozitivní vztah k těmto společenstvím.
- e) Připravit žáky na řešení problematiky životního prostředí.
- f) Působit na utváření hierarchie životních hodnot žáků a celkového životního stylu.
- g) Poukázat žákům na následky neuvážených lidských aktivit a naopak názorně předvést pozitivní důsledky kladného, citlivého a tvůrčího přístupu k okolí a životnímu prostředí.
- h) Prohloubit mezipředmětové vztahy.

Očekávané výstupy žáka:

- zná základní podmínky života a možnosti jejich ohrožení
- umí zhodnotit vliv různých činností člověka na ŽP
- chová se odpovědně vůči životnímu prostředí
- aktivně chrání přírodu, přírodní a kulturní dědictví
- dodržuje zdravý životní styl
- vyhledává informace týkající se životního prostředí
- umí šetřit energiemi, třídit odpad

3. *Výchovně vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO*

Kompetence k učení:

- propojovat učivo s reálným životem
- pozorovat a poznávat živou přírodu, její rozmanitost a vztahy a objevovat její důležitost pro člověka
- získávat uceleného pohledu na svět

Kompetence k řešení problémů:

- hledat různé druhy řešení a argumentace na obhajobu vlastních řešení
- využívat informace z různých zdrojů
- využívat mezipředmětové vztahy
- hledat vhodná řešení problémů životního prostředí
- posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím
- aktivně využívat komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí

Kompetence komunikativní:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- vhodná komunikace se spolužáky, s učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo ni
- naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuze
- využívat informační a komunikační prostředky
- rozumět různým typům textu a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků, k přemýšlení o nich

Kompetence občanské:

- respektovat názory ostatních
- uvědomovat si svá práva, plnit své povinnosti a pravidla slušného chování
- znát přírodní, historické a kulturní hodnoty ve svém okolí
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí
- aktivně se účastnit ochrany životního prostředí
- projevovat úctu k přírodě a prostředí

Kompetence sociální a personální:

- spolupracovat ve skupině,
- podílet se na utváření příjemné a tvořivé atmosféry týmu
- nést zodpovědnost za svou práci v týmu
- vést k sebekontrolě a k hodnocení své činnosti na základě jasných kritérií

Kompetence pracovní:

- osvojit si základní pracovní návyky a dovednosti
- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- odpovědně nakládat s přírodními zdroji a odpady
- dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání
- odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady
- minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí

4. Realizace EVVO

Úkoly koordinátora EVVO :

- Vytvářet ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO
- Dbát, aby byl školní program EVVO v souladu s další dokumentací školy a navrhnout řediteli školy začlenění EVVO do další dokumentace školy
- Koordinovat realizaci EVVO na škole
- Průběžně zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO
- Poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností
- Koordinovat realizaci plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO
- Iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou) v regionu a se středisky ekologické výchovy, ostatními školami.

Mezinárodní dny s environmentální tematikou

16. září	Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy
19. září	Uklidme svět
22. září	Evropský den bez aut
1. října	Světový den lidských sídel
4. října	Světový den zvířat
10. října	Mezinárodní den za omezení přírodních katastrof
16. října	Světový den výživy
3. listopadu	Den bez pesticidů
16. listopadu	Den bez cigaret
17. prosince	Úmluva o světovém dědictví
29. prosince	Mezinárodní den biologické rozmanitosti
1. ledna	Mezinárodní den míru
26. ledna	Mezinárodní den památky obětí holocaustu
2. února	Mezinárodní den mokřadů
21. února	Mezinárodní den mateřského jazyka
8. března	Mezinárodní den žen
21. března	První jarní den
22. března	Světový den vody
23. března	Světový den meteorologie
1. dubna	Den ptactva
7. dubna	Světový den zdraví
21. dubna	Den proti hluku
22. dubna	Den Země
24. dubna	Den laboratorních zvířat
1. května	Mezinárodní den ptáčího zpěvu
24. května	Evropský den parků
31. května	Světový den bez tabáku
31. května	Den otevírání studánek

1. června	Den dětí
5. června	Světový den životního prostředí
8. června	Mezinárodní den oceánů
17. června	Světový den boje proti suchu a rozšiřování pouští
26. června	Mezinárodní den boje proti zneužívání drog

Dlouhodobé úkoly

- Šetření energií, vodou a materiály
- Třídění odpadu
- Formativní účinek prostředí - pečujeme se žáky o čistotu, upravenost a pořádek
- Začleňování vhodných témat s ekologickými prvky do výuky
- Učit chápat souvislosti – vliv člověka na životní prostředí
- Výzdoba školy - s využitím přírodních materiálů a EVVO témat

Aktivity školy zaměřené na environmentální výchovu

- Celoroční projekt: Respektuj sebe i svět
- Celoroční projekt ŠD: Pirátské putování po ostrovech

Podzim

- Zahájení celoškolského projektu
- Cvičení v přírodě (výlet do okolí školy)
- Vlastivědný výlet do Prahy (5. ročník)
- Třídění odpadu
- Recyklohraní
- Dopravní výchova (Besip)
- Prvňáčkové poprvé v knihovně
- Návštěva knihovny v Chrudimi (2. a 3. ročník)
- Preventivní program Cesta životem
- Projektový den: Seznam se!
- Projektový den: Vyřeš situaci!

Zima

- Návštěva knihovny v Chrudimi (4. a 5. ročník)
- Projektový den: Představ se!
- Projektový den: Buď fěr!
- Mikulášská nadílka a vánoční besídky tříd
- Rozsvícení vánočního stromečku
- Vánoční posezení s nadílkou ve třídách
- Návštěva Ekocentra Paleta v Chrudimi (1. – 5. roč.)
- Oslava sv. Valentýna

Jaro

- Projektový den: Zachovej chladnou hlavu!
- Dopravní výchova (Besip)

- Plavecký výcvik (3. – 4. ročník)
- Den Země
- Úklid v okolí školy
- Návštěva dopravního hřiště (4. ročník)
- Kladení věnců – vystoupení žáků
- Vlastivědný výlet do Prahy (5. ročník)
- Výlet do Kutné hory (4. ročník)
- Budoucí prvňáčci ve škole

Léto

- Olympijské hry
- Oslava Dne dětí
- Nocování ve škole
- Školní výlet - Botanicus Ostrá nad Labem (1. – 5. ročník)
- Výlet na kolech – 5. ročník
- Cirkus – zážitkový týden s nácvikem artistického vystoupení
- Cvičná evakuace školy
- Zhodnocení a ukončení celoročního projektu

5. Evaluace

V oblasti managementu se jedná především o hodnocení organizačního zajištění jednotlivých akcí, množství a kvality akcí a propagace činnosti EVVO na veřejnosti.

Průběžná i závěrečná evaluace Environmentální výchovy je součástí hodnocení jednotlivých předmětů, do kterých je toto průřezové téma integrováno. Mimo jiné zahrnuje hodnocení diskuzí a besed, vyhodnocení projektů a dalších činností zaměřených na environmentální výchovu.

Vypracovala: Mgr. Alena Krátká

V Rabštejnské Lhotě 30. 8. 2023